

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertiu[m] est mysteriu[m] nu[n]ciati[u]e p[ro]missio[n]is.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

¶ Ber. De annūciatōe dnica

Eccī. xxvj. **D**icitur sensata et tacita. **Eccī. v.** Sint pauci sermones tui. **S**ecundo tangitur virginalis verecūdia: cui dicitur Turbata est in sermōe ei. **Eccī. xxvj.** Gratia super gratiā mulier sc̄ta et pudorata. **Q**uod contra **Hierc. ij.** Frōs mlieris meretricis facta est tibi: nolūsti erubescere. **N**ō talis virgō nō talis erat virgō sc̄tissima q̄ ex verecūdia yginali turbata ē in sermōe angelī: turbata est inq̄ nihil r̄ndens: nō turbatione incredulitatē sicut **Schartas**: neq; turbata est alia rōne culpabilī: neq; etiā de vīsiōe angelica: q̄ angelos videre erat solita: sed verecūdata est et turbata turbatione q̄daz admiratiōis et verecūdie. **T**uz ppter forme virilis apparentiā: q̄. **S** angelus sibi apparuit in forma viri. **Ber.** **T**repidare virginū est ad oēs viri pauere i/gressus: oēsq; viri affatus horrere. **T**ū ppter isolitā relucētā: q̄ vīz sibi apparuit angelus cū ingenti lūine et insolito splendore. **U**n̄ cantat **eccī. i.** Et ex pauescit virgo de lumie. **T**ū ppter laudatiue salutatiōis p̄cellentiā. **V**entes em̄ vere humilīū q̄nto amplius laudant tāto magis erubescere solent et timere. **H**umilīū em̄ est laudes horrere et sic in eis viri laudata crescit. **Sene.** **Ber.** q̄ turbata est/ fuit verecūdie virginalis. **Eccī.** Gratia verecūdie illius super aux. **T**ertio tangit yginalis prudētia: cui dicitur **Hic** cogitabat q̄lis esset ista salutatio. **Ber.** **Q** tacuit et cogitavit fuit prudentie et discretiōis. **Hecille.** **C**ogitabat itaq; q̄lis esset ista salutatio: et q̄ntū ad p̄sonā q̄ eā salutabat. **H**ns em̄ discretos spiritū/ cogitabat q̄ erat bonus angelus et nō malus. **E**t q̄ntū ad salutatiōis formā q̄ sancta erat et gratiosa: et q̄ntū ad salutandi cāz: d̄ q̄ ad factū q̄dē nō dybitabat: lz de modo faciēdi dubitaret. **Sic** **g** dicit **Lu. ij.** **M**aria p̄seruabat oīa s̄ba hec p̄ferēs in corde suo. **T**acuit itaq; virgo br̄az cogitavit anteq; r̄sum dare: q̄d est signū certissimū discretiōis et prudētie. **P**rudēs em̄ p̄ habz verbū in corde circūcidēs illd̄ pus tima rōnis q̄ veniat ad linguā incaute plationis. **Sen.** **P**rimo veniat sermo ad lī/ mā q̄ ad linguā. **Eccī. xxi.** **V**erba prudētū statim p̄derabunt: **I**n ore fatuoz̄ cor eoz̄. **I**n corde sapientū os eoz̄: q̄ vīz sapientes et discreti pus discernēdo in corde

deliberāt q̄ loq̄nt: sicut ecōrrario. **Sic** br̄z maria virgō prudētissima cogitabat q̄lis esset angelica salutatio. **E**t p̄stoz̄ verba et symeonis et anne p̄ferēs in corde suo.

Sc̄dm̄ est mysteriū cōmēdatiue salutatiōis. q̄d in euāgelio tangit: cui dicitur. **N**e timeas mar. inue. em̄ gr̄az ap̄d deū. q. di. fm̄ **Ed. xv.** **Q**ui ap̄d deū meret gr̄am nō habet q̄d timeat. **D**icit **g**: **I**nuenisti gr̄am. s. deiz̄ boim̄ pace: morte destrutione: et vite reparatiōis. **N**os igr̄ q̄ peccando gr̄am amissim̄: morte incurrim̄: et vitā pdidim̄: ad hāc gr̄e inuētricē: morte destructricē: et vite reparatricē secure accedimus. **Ber.** **N**e timeas maria inuenisti gr̄tiā ap̄d d̄m̄: q̄ntā gr̄am: gr̄am plenā gr̄tiā singularē singularē an generalē: vīz q̄ sine dubio: q̄ plenā: et eo singularē q̄ generalē. **I**psam̄ em̄ ḡnālē singulariter accepisti. **E**o inq̄ singularē q̄ ḡnālē. **N**ā sola oīibus gr̄am inuēisti: **S**ingularē: q̄ sola hāc inuenet; plenitudinē: **G**eneralē: q̄ de ipsa plenitudine accipiāt vniuersi. **Hec** ille

Tertū est mysteriū nūciatiue legatiōis: q̄d in euāgelio tangitur: tangit: **E**cce p̄cipies in vtero et paries filiū et vocabis nomē ei. **I**esum: **Hic** erit magnus et filius altissimi vocabit̄ zc. vsq; ubi erit finis. **Hec** est noua atq; insolita legatiō et singulariter admirabilis nunciatio. **T**ū ppter matris virginitatē: cui dicitur **E**cce p̄cipies in vtero et paries filiū. **Hec** ē itaq; **g** p̄phetie illius adimpletio q̄ habet **Mal. vi.** **E**cce virgo p̄cipiet et pariet filiū. **T**ū ppter nois filij p̄prietatē: q̄ subditur: **E**t vocabis nomē eius **I**esum. i. saluatorem. **Matt. j.** **I**pse em̄ saluū faciet populū suū a peccatis eoz̄. **Richar.** de sancto **Thom.** **I**esus nomē dulce: nomē delectabile: nomē confortās peccatoz̄: et beate sperat go iesu esto mihi iesus. **Petrus** rauē. **E**t vocabis nomē ei. **I**esū. **Hoc** ē nomē q̄d dicitur cecis visum: surdis auditū: claudis gressū sermonē mutis: vitā mortuis: totaq; vniuersi boli potestātē de obsessis corporibz̄ vniuersi huius nomis effugant. **Hec** ille. **T**ū vniuersi ppter ineffabile filij dignitatē: q̄ subditur: **Hic** erit magnus et filius altissimi vocabit̄ zc. **U**bi primo tangit saluatorem

super Missus est Fo. CXXXVI

diuinitas cum dicitur: hic erit magnus
et filius altissimi vocabitur. Secundo re-
galis eius auctoritas cum dicitur: et da-
bit ei dominus deus sedem dauid patris
eius et regnabit in domo iacob. Jacob
quippe supplantator interpretatur. In his
igitur omnibus qui sunt veri supplantato-
res mundi: carnis et demonis regnat
dominus iesus. Tertio agitur regni huius
eternitas. cum dicitur. et regni eius
non erit finis. Danielis. viij. Potestas ei-
us potestas eterna que non auferetur. et re-
gnum eius quod non corrumpetur.

Tertia est nouitas prorsus inexple-
cabilis operationis que agitur in
euangelio. cum dicitur. Dixit autem
maria ad angelum. Quomodo fiet istud.
et. vsq; ibi. Fiat mihi sicut uerbum tuum. Ubi
contemplanda sunt tria precipua mysteria

Primum est mysterium uirginalis in-
quisitionis.

Secundum est specialis declarationis.

Tertium est mysterium finalis conclu-
sionis.

Primum igitur est mysterium

uirginalis inquisitionis. Cum enim ange-
lus uirginem saluasset et eam multiplici-
ter commendasset et diuinitatem eius uero co-
muniuissimum nunciasset: tunc gloriosa uirgo di-
xit ad angelum humiliter quidem atq; mo-
desto sermone. Quomodo fiet istud quonia-
m uirum non cognosco: Ubi dicit Ambrosius.
Non dubitat esse faciendum quod
quomodo fieri possit inquirat. Legerat ma-
ria. Ecce uirgo concipiet: et ideo credidit
hoc futurum: sed quomodo fieret an non
legerat. Hec Ambrosius. Dixit igitur.
Quomodo fiet istud quoniam uirum non
cognosco. Glosa. i. in uirginitate mea ma-
nere sibi disposuit. Ubi dicitur: quia si
fuerit ei? Postquam. Licet ei purgata licet saluata ab angelo
et multipliciter commendata: licet filium
paritura: mansit tamen semper in propo-
sito uirginitatis: et uideretur potius uel-
le non habere prolem qm perdere uirgini-
tatem. Et ideo querit de modo quo ipsa
esset conceptura. Proverb. xxxij. Dulce est
rem fortem quis inuenit. Ecclesiastici.
quinto. Esto firmus in uia dei: quod con-
tra dicitur. j. Timothei. quinto. Conuer-

se sunt retrosum post sathanam. Et ibi-
dem. Habentes damnationem quia prima
fidem irritam fecerunt. Querere autem
solent aliqui an fuerit uerum matrimonium
inter mariam et ioseph: cum beata uirgo
semper habuerit firmum propositum per
manendi in uirginitate sua. Ad quod
respondet magister sententiarum in. iij. di-
stinctione. xxx. q. inter maria et ioseph fuit
uerissimum matrimonium. Ubi allegat Au-
gustinum di. q. inter eos fuit perfectum con-
iugium: perfectum quidem in sanctitate. San-
ctiora enim sunt coniugia pari uoto con-
tinentium. De hoc etiam habetur. xxxij.
questione. ij. cap. Institurum. Quomodo
autem potuerit esse uerum matrimonium
declarat doctor subtilis in. iij. distinctione
xxx. di. q. in contractu matrimonij est mu-
tua datio corporum ad copulam carnalem
non nisi sub conditione implicita scilicet si pe-
tatur. Unde contrahentes cum propo-
sito statim uouendi castitatem uere contra-
hant. Ubi ergo certitudo simpliciter et
nuncq; petet carnal copula: ibi contractus
matrimonij in nullo preiudicat uoto casti-
tatis. Hic autem fuit talis certificatio.
Et quo enim habemus Barthel. j. q. an-
gelus instruxit ioseph: di. Noli timere ac-
cipere mariam coniugem tuam et. Dulce
tomagis indubitanter concluditur qd ipa
per angelum uel immediate a deo anteqm
desponsaretur ipsi ioseph fuit certitudina-
liter edocta. Noli timere accipere ioseph
uirum iustum in coniugem. Ecce enim
spiritus sanctus dabit eu tibi in custodem
et testem uirginitatis tue: qui tecum pa-
ri uoto continebit.

Secundum est mysterium spe-
cialis declarationis: quod ponitur in eu-
angelio cum dicitur. Et rudes angelus dixit ei. Spi-
ritus sanctus superueniet in te. et. vsq; ibi: quod non
erit impossibile apud deum omne quod uoluerit
facit angelus tria.

Primo tangit operis ineffabilem ma-
gnificentiam.

Secundo adducit admirabilem exple-

Tertio subiungit irrefragabilem euidentia-
bilem rationis efficaciam.

Primo tangit operis ineffabilem ma-
gnificentiam cum dicitur Spiritus sanctus

